

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

**Speciální škola SVÍTÁNÍ, o. p. s.
Pardubice, Národních hrdinů 8**

Národních hrdinů 8, 530 03 Pardubice

Identifikátor školy: 600 024 270

Zřizovatel: SVÍTÁNÍ, Sdružení pro pomoc zdravotně postiženým dětem

Stavbařů 304, 530 09 Pardubice

Školský úřad Pardubice, Za Pasáží 657, 530 02 Pardubice

Termín konání orientační inspekce: 4. - 8. prosince 2000

Čj.	102 424/00-4033
Signatura	oj2zu304

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Soukromá speciální škola SVÍTÁNÍ, o. p. s. (obecně prospěšná společnost), zřízena rodiči postižených dětí, pracuje 9. školním rokem v intencích stálého rozšiřování. V současnosti je zabezpečena školní docházka 98 kombinovaně zdravotně postižených žáků umístěných v 18 třídních kolektivech (speciální základní škola, zvláštní škola a pomocná škola pro žáky s více vadami, přípravný stupeň pomocné školy, rehabilitační třídy pomocné školy a praktická škola s jednoletou přípravou 63-41-3). Třídy jsou naplňovány 4 - 6 žáky, o které pečují třídní učitel, osobní asistenti a pomocní vychovatelé. Žáci mají nejrůznější kombinace zdravotního postižení. Dominantní je těžší mentální postižení, častým handicapem je postižení tělesné (vozičkáři), místy je přidružena vada smyslová, autistické projevy aj. Většina žáků školy je zařazena do složek pomocné školy vzhledem k jejich hloubce a míře postižení, vyžadující soustavnou pedagogickou, sociální a rehabilitační péči. Speciálně pedagogické centrum (dále jen SPC) je v současné době zcela funkční a naplňuje úkoly deklarované platným právním předpisem.

Škola sídlí ve třech budovách v různých lokalitách města a přilehlé oblasti. Dvě budovy poskytly svým vstřícným jednáním Magistrát města Pardubice, nakloněnou aktivitu a prosperitu soukromé speciální školy, která nemá poskytovanými nadstandardními službami srovnání se státními speciálními školami.

Do školy jsou zařazeni těžce zdravotně postižení žáci nejenom z okresu Pardubice, ale rovněž z okresů Chrudim, Ústí nad Orlicí, Kolín i dalších. Škola vybírá školné ve výši 200 Kč měsíčně. Za využití školní dopravy žáků je rodiči placena finanční částka ve výši spíše symbolické.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Inspekční tým provedl celkem 23 hospitací ve všech součástech školy. Ze závěrů sledování výchovně vzdělávacího procesu vyplynula některá společná zjištění:

- Učební plány jsou plněny, učivo je v souladu s jednotlivými vzdělávacími programy (viz kapitola „Výčet dokladů...“ str. 8).
- Všichni žáci školy jsou vyučováni na základě funkčního individuálního výchovně vzdělávacího plánu sestaveného v rámci možností kombinovaného zdravotního postižení. Dle potřeby na tvorbě plánů participují nejen pedagogové, ale i psycholog a odborní lékaři.
- Je zajištěna návaznost výuky předmětů a jednotlivých třídních kolektivů soustavným kontaktem vyučujících mezi sebou, probíhajícími konzultacemi a hledáním optimálních cest k případné integraci žáků do běžných škol v místě jejich bydliště.
- Třídní učitelé jsou pedagogicky způsobilí pro učitelství. Podmínky odborné způsobilosti naplnili nebo v současné době studují v intencích § 2, odst. 1, vyhl. MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.
- Organizace výuky je velmi náročná, neboť se zpravidla vyučují společně žáci dvou i více stupňů pomocné školy nebo různých postupných ročníků základní nebo zvláštní školy. Výuka probíhá v blocích s preferencí maximálního využití vzdělávacího potenciálu žáků. Používají se dostupné učebnice a pracovní sešity zejména nakladatelství Septima, Prodos, Parta, Scientia, Alter a Nová škola. Mnohé pomůcky jsou vyráběny učiteli. Součástí výuky tvoří intenzivní individuální péče logopedická, rehabilitační a ergoterapeutická.
- Všechny školní prostory jsou funkčně zařízené s ohledem na potřeby žáků včetně speciálních kompenzačních pomůcek. Ve výzdobě dominují žákovské výrobky a názorné pomůcky. Jejich estetické uspořádání navozuje radostnou atmosféru školy.

Speciální základní škola, zvláštní škola, praktická škola s jednoletou přípravou

Humanitně zaměřené předměty - český jazyk, psaní, občanská výchova, řečová výchova

Výuka v prostorách budovy, kde je umístěna především zvláštní škola, má prostorově omezující dimenzi. Přesto se vyučujícím kvalitní organizací výuky většinou dařilo předcházet případným problémům.

Ve většině hodin byly naplňovány psychohygienické zásady, zařazeny byly relaxační části (zejména fyzioterapie a muzikoterapie), členění hodin bylo voleno s ohledem na možnosti žáků. Výzdoba učeben i dalších prostor školy přispívá k estetickému vnímání a citění žáků.

Organizace všech sledovaných hodin byla převážně účelná a efektivní. Učitelé vytvářeli dostatečný prostor pro individuální potřeby a schopnosti žáků, účelně využívali aktivizujících prvků výuky. V hodinách byl patrný stálý individuální přístup a pomoc jednotlivým žákům. Hodiny byly obohaceny názorným materiálem, dokreslujícím téma hodiny. Při výuce bylo často používáno rozmanitých metod a forem práce, byl kladen důraz na rozvoj mluveného projevu a slovní zásoby nejen v hodině řečové výchovy. V občanské výchově vyučující demonstračně zařadila materiál vztahující se k probíranému tématu. V hodinách bylo zaznamenáno sociální učení rozvíjející interakční postoje. Výuka v základní škole dosahovala špičkových kvalit vzhledem k nutnosti používat nonverbální komunikaci, zrakovou stimulaci a další speciální metody práce u žáků těžce psychosomaticky a smyslově postižených. Žáci schopni samostatnějšího vlastního vyjádření a seberealizace dostávali diferencované úkoly. Podle možností byl využíván názor a zkušenosti žáků z vycházek, z rodinného soužití a kontaktu se svými vrstevníky. Menší důraz na písemné projevy žáků a jejich rozsah byl konstatován u některých vyučujících v českém jazyce. Pro rychlejší a pohotovější žáky byla ve všech hodinách připravena práce nad rámec základních požadavků. Ve většině hodin byla zařazována motivace žáků úvodní i průběžná. Pochopení učiva bylo převážně průběžně ověřováno, byly respektovány individuální dispozice žáků. Hodnocení mělo charakter ryze pozitivní motivace, převažovalo širší slovní pojetí. Při řešení samostatných úloh byla žákům poskytována přiměřená dopomoc. V závěru vyučovacích hodin bylo většinou provedeno shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků.

Vyučující u žáků vytvářejí každodenním působením návyky vzájemné tolerance a důvěry. Přirozená autorita jednotlivých učitelů příznivě ovlivňuje mikroklima školy. V hodinách byly rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků a neformálně respektována osobnost každého jednotlivce. Při inspekci nebyly zaznamenány projevy negativního chování, žáci se prezentovali velmi slušně, vstřícně, s patrnou radostí ze školní práce.

Kvalita sledované výuky byla velmi dobrá.

Matematika

Výchovně vzdělávací cíle stanovené v každé z hospitovaných vyučovacích hodin odpovídaly schopnostem jednotlivých žáků. Pochopení a aplikace požadovaného učiva je sledováno, má u žáků dle záznamů v individuálních plánech rozdílnou časovou délku.

Učebny, ve kterých probíhala výuka, mimořádně dobře esteticky působí na žáky, vytvářejí pro ně přívětivé a zároveň podnětné prostředí. Vybavení učeben je vesměs vhodné a účelné. Při výuce bylo využíváno kvalitních didaktických pomůcek i učebnic. Dle potřeby žákům vhodnou formou, aniž by nahrazovali práci učitelů nebo pracovali za žáky, pomáhali osobní asistenti a vychovatelé. Jejich přítomnost vzhledem k postižení některých žáků byla bezpodmínečně nutná, harmonicky spolupracovali s vyučujícím. Vzhledem ke zcela individuální výuce žáků bylo dodržování psychohygienických zásad ve vyučovacích hodinách samozřejmostí.

Učitelé citlivě a účinně využívali při hodinách rozmanitých vyučovacích metod včetně problémového učení u schopnějších žáků. Organizovali a řídili výuku účelně tak, že se žáci přirozeně a přitom úspěšně zapojovali do vyučovacího procesu. Trpělivým a vlídným jednáním, empatií, kultivovaným verbálním i nonverbálním projevem, průběžnou motivací a pozitivním hodnocením práce navozovali tvůrčí prostředí, které žáky stimulovalo k maximální snaze spolupracovat s pedagogy a mít radost z práce. Učitelé flexibilně reagovali na případné chybné myšlenkové pochody i výsledky práce žáků. Vytvářeli dostatek času na procvičování učiva. V každé hodině dbali na využívání názorných pomůcek, kladli důraz na závažnost vizuálních vjemů k pochopení nového učiva i k opakování. V jedné z hodin vynikajícím způsobem učitel využil mezipředmětových vztahů s fyzikou a zeměpisem. Ve všech hodinách bylo samozřejmostí tvořivé učení, zaměřené na zvyšování samostatnosti žáků. Vyučovací čas byl vždy efektivně využit, cíle hodin byly splněny. Při výuce byly žákům poskytovány mj. takové matematické dovednosti, které mají využitelnost v praktickém životě.

Kvalita vzdělávání v matematice byla vynikající.

Pracovní vyučování, praktická cvičení

Hospitace se uskutečnily ve vyučovací jednotce ručních prací praktické školy s jednoletou přípravou a v hodinách pracovního vyučování zvláštní školy.

Škola má vytvořené výborné materiální a personální podmínky pro výuku práce s drobnými předměty, papírem a textem. Žáci v rámci svých motorických a smyslových možností získávali při práci s těmito materiály potřebné dovednosti, návyky organizace a plánování práce a osvojovali si základy bezpečnosti a hygieny. Seznamovali se s pomůckami a základními nástroji i jejich využitím, způsobem použití a s jejich vlastnostmi. Ve sledovaných hodinách byl každý žák zaměstnán vzhledem ke svému schopnostem. Dokonalá příprava vyučujících na hodiny, jejich trpělivost, vytvoření atmosféry důvěry, individuální pomoc žákům, esteticky pozitivně motivující učebny a zejména konečný výsledek práce dal žákům mimořádně důležitou možnost zažít školní úspěšnost. Výrobky vytvořené žáky jsou nápadité, vkusné a účelné.

Pro výuku práce se dřevem, kovem a plasty, a na montážní a demontážní práce nemá škola vzhledem k umístění zcela optimální podmínky. Ve stávajících prostorách nelze umístit dílnu s hoblicí a zámečnickými stoly různé výšky, není k dispozici samostatný sklad materiálu. Přesto je výuka na velmi dobré úrovni s maximální snahou plnit učební osnovy. Žáci získávali základy odborného vzdělání a manuálních dovedností v jednoduchých činnostech. Ve vyučovacích prostorách byla zajištěna bezpečnost a hygiena práce soustavným dohledem nad žáky.

Žáci získávali nezbytný soubor pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Formovala se jejich osobnost rozvíjením žádoucích vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností. Byli vedeni k sebekontrolní aktivitě v průběhu zhotovování zadaného úkolu. Pracovní činnosti provázelo tvůrčí a pohodové klima.

Žáci mají dostatek příležitostí k cíleným praktickým činnostem, kvalita vzdělávání byla celkově velmi dobrá.

Pomocná škola, přípravný stupeň pomocné školy, rehabilitační třídy pomocné školy

Smyslová výchova, počty, věcné učení, řečová výchova

Činnost pomocné školy a jejich součástí naplňuje platný vzdělávací program i experimentální ověřování funkčnosti rehabilitačních tříd (vyhlášeno MŠMT). V desetileté pomocné škole jsou zastoupeny všechny stupně, tj. nižší, střední, vyšší i pracovní.

Osobní asistenti a pomocní vychovatelé jsou velkým přínosem pro neformální individuální péči o kombinovaně postižené žáky. Ve většině případů tvořili s třídním učitelem sehraný tým.

Pouze ojediněle došlo k jejich neefektivnímu vytížení. Bezbariérový vstup do budovy, moderní, často speciální školní nábytek a poměrně kvalitní materiální zázemí vytvářejí předpoklady úspěšné pedagogické práce. Učitelé disponují velkým fondem vhodných názorných pomůcek a učebního materiálu. Některé situace ve výuce postrádaly využití audiovizuální techniky. Prostředí školy je esteticky velmi zdařilé, dominantu tvoří rukodělná tvorba dětí. Podmínky výuky umožňují reálné uplatnění psychohygienických zásad. Relaxací dochází k mobilizaci koncentrace žáků pro další úsek vzdělávacího procesu. Není opomíjen pitný režim.

Organizační pokyny vyučujících byly většinou jasně a srozumitelně sdělované a přiměřené hloubce mentálního postižení žáků. Ve výuce zřetelně převládaly aktivizující metody a formy práce a jejich metodická pestrost s využitím demonstračních materiálů. Simulační hrou byly předkládány žákům modelové životní situace s cílem vyzkoušet si různá rozhodnutí a vidět jejich důsledky. Často docházelo k uplatnění nonverbální komunikace s použitím piktoqramů. Evidentní snahou pedagogů bylo nastolit příznivou pracovní atmosféru. Většina žáků byla aktivní a ukázněná v rámci svých psychosomatických možností. V běžné výuce byly zařazovány prvky muzikoterapie, logopedická náprava a další speciálně pedagogická péče.

Žáci byli průběžně odměňováni pochvalami a povzbuzením k další činnosti. Hodnocení a klasifikace žáků mají výhradně motivační charakter slovně vyjádřený.

Na vzájemnou komunikaci mezi vyučujícími a žáky měl vliv momentální zájem a zdravotní stav žáků. Lze konstatovat, že ve většině případů, rovněž zásluhou osobní asistence a pomocného personálu, se dařilo rozvíjet základní komunikativní dovednosti žáků a vést je k vyšší míře koncentrovanosti na výuku. Vztah vyučujících k žákům je ryze pozitivní, vstřícný a přiměřeně důvěrný.

Kvalita vzdělávání v pomocné škole, přípravném stupni pomocné školy a rehabilitačních třídách pomocné školy byla celkově velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání ve speciální základní škole byla vynikající, ve zvláštní škole, pomocné škole, přípravném stupni, rehabilitačních třídách a v praktické škole byla velmi dobrá.

Na základě hospitační činnosti, analýzy pedagogické dokumentace, posouzení podmínek výuky a jednání s vyučujícími byla kvalita vzdělávání v souhrnu velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Od vzniku soukromé speciální školy v roce 1992 je zřejmé, že její vedení usiluje o realizaci stanovených dlouhodobých koncepčních záměrů a strategických úkolů. Tento trend potvrzuje dosavadní pozitivní vývoj speciální školy, její rozšiřování a směřování k ucelenému komplexu služeb těžce zdravotně postiženým dětem a žákům. Současnou prioritou je zajištění profesní přípravy žákům tak, aby postižený člověk byl vybaven základy odborného vzdělání a manuálních dovedností v jednoduchých činnostech a tímto se mohl úspěšně zařadit do chráněného zaměstnání, tj. nebyl opětovně odkázán na rodinnou péči či umístění do ústavu sociální péče.

Koncepční záměry jsou konzultovány a plně podporovány rodiči žáků, pracovníky školy i zainteresovanými orgány. Vedoucí pracovníci školy vyvíjejí značné aktivity v rámci otevření komunikačního toku na poli meziresortní spolupráce ministerstev, jichž se dotýká problematika vzdělávání, sociálního zabezpečení a zdravotnické péče. Jednou z významných akcí poslední doby byla spoluúčast školy na pořádání konference na téma „Vzdělávání a život těžce

zdravotně postižených lidí“, konané v Pardubicích za účasti špičkových odborníků s celorepublikovou i mezinárodní působností. Průběžně se vedení školy aktivně podílí na připomínkování nových nebo novelizovaných právních předpisů týkajících se života školy.

Každoročně je činnost školy aktuálně plánována, je sestaven funkční plán obsahující rovněž organizační zajištění školního roku. V dokumentu jsou dominantní aktivity, které vyhovují potřebám a zájmům žáků a obohacují život nejen jim, ale i jejich rodinám.

Výuka v jednotlivých typech škol, jejich kapacitní vymezení, a další součásti školy jsou v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě MŠMT ČR. Výuka probíhá dle deklarovaných vzdělávacích programů.

Organizační uspořádání školy je dáno organizačním a pracovním řádem školy. Tímto je vymezena struktura organizace, stanoveny kompetence a povinnosti pracovníků školy. Další závaznou normou upravující zejména práva a povinnosti žáků je řád školy. Dokument je garantem respektování „Úmluvy o právech dítěte“. Uspořádání výuky rámcově odpovídá obecně závazným právním předpisům.

Ve své řídicí práci využívá ředitelka své poradní orgány (širší vedení školy a pedagogická rada). Do funkce zástupců byly ustanoveny dvě pedagogické pracovnice. Organizačně schopná pracovnice zabezpečuje manažerské záležitosti. Vedením školy vydávaná rozhodnutí jsou včasná, adresná a jednoznačná. Pracovníci školy dostávají informace neprodleně. Styl řízení je efektivní, systematický a zároveň demokratický, náměty a připomínky k jednotlivým oblastem práce školy jsou vítány a akceptovány.

Speciální škola je ve velice úzkém kontaktu s rodiči žáků. Poskytuje jim aktuální informace o výchově a vzdělávání jejich dětí, jsou konzultovány specifické problémy, aktuální zdravotní stav apod. K prezentaci školy na veřejnosti dochází průběžně a má stabilně vysokou úroveň. Výroční zpráva o činnosti školy dokládá úroveň a široké spektrum práce s kombinovaně postiženými žáky. Dnes již nezbytnou součástí chodu školy je získávání sponzorských a nadačních darů a pořádání benefičních kulturních akcí, jež zlepšují finanční situaci školy.

Přestože je řízení školy ztíženo třemi pracovišti, je řídicí činnost operativní a účinná. Pedagogickému sboru (30 členů), pomocnému personálu i týmu provozních zaměstnanců jsou vytvářeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy ke zlepšování činnosti školy. Pozitivní lidský potenciál se daří využívat. Začínajícím vyučujícím pomáhají zkušení kolegové. Vedení školy vytvořilo systém morální a hmotné stimulace kvalitní práce. Jsou známa kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků. Plně je podporováno další vzdělávání pedagogů.

Oblast vnitřní kontroly prezentuje zejména hospitační činnost vedení školy a průběžná revize pedagogické dokumentace. Z kontrolní činnosti jsou pořizovány funkční záznamy, výsledky jsou s pracovníky projednávány a společně hledány cesty k případnému zkvalitnění výuky. Závěry jsou zobecňovány a stávají se námětem pracovních setkání.

V posledním čtvrtletí kalendářního roku 2000 provedli pracovníci Školského úřadu Pardubice finanční kontrolu. Závěry poukazují na efektivní vynakládání finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu bez závažných nedostatků.

Hodnocení kvality řízení

Sledované oblasti, tj. plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků a kontrolní mechanismy jsou funkční, operativní, zajišťující bezproblémový chod školy. Nastolený školský management je vstřícný jak vůči handicapovaným dětem a jejich zákonným zástupcům, tak rovněž vůči všem zaměstnancům školy.

Řízení funguje jako koncepční systém a je celkově hodnoceno jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- **Speciálně pedagogické centrum pro děti a žáky s více vadami**

Speciálně pedagogické centrum tvoří součást speciální školy jako školské účelové zařízení. Svoji činnost rozvíjelo postupně v rámci finančních možností od počátku školního roku 1996/1997. V současné době je plně personálně zajištěno, řízeno ředitelkou školy. Obsazení tvoří speciální pedagog pro předškolní věk, speciální pedagog pro školní věk, psycholog (externě) a sociální pracovníce. Centrum vede řádným způsobem povinnou dokumentaci ve smyslu § 5, odst. 5, vyhl. MŠMT ČR č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách. Pro činnost centra je stanovený samostatný organizační řád. Roční plán práce je rozpracován na měsíční celky a tyto jsou aktuálně upřesňovány v týdenním plánu. Plánovaná činnost je vedoucí centra kontrolována. Výkazy práce jednotlivých pracovníků svědčí o neformálnosti, podávají kvalitní časový snímek pracovního dne. Systematicky je vedena kartotéka spisové dokumentace klientů. Každá osobní složka obsahuje vstupní dotazník včetně diagnózy zdravotního postižení, záznamy z pozorování, speciálně pedagogickou diagnostiku, psychologické vyšetření, individuální výchovně vzdělávací program, vyjádření k integraci, lékařské zprávy a další dokumenty související s danou problematikou. Souhlas zákonných zástupců dítěte s odborným vyšetřením není doložitelným způsobem evidován. Sledované výkazy o SPC za období tří let existence jsou dokladem stoupající aktivity centra. Často s obtížemi, nicméně úspěšně se podaří integrovat děti do běžných škol mateřskou školou počínaje. Klientům ze speciálních škol včetně „domovských“ dětí je poskytována odborná péče. Působnost SPC přesahuje okres Pardubice, dále pokrývá zejména okres Chrudim. Pracovníci centra vyjíždějí do rodin s handicapovaným dítětem, pokračují v naplňování programu Portage (odborná péče o postižené dítě od raného dětství). Poskytují rodičům odborný, metodický a informační servis ze všech oblastí, jichž se postižení dotýká. Provádějí pozorování integrovaných dětí a žáků v jejich kmenových školách. Spolupracují s lékaři, dalšími SPC a všemi zainteresovanými institucemi, stanovují diagnostiku školní úspěšnosti.

Sociální pracovníce centra koordinuje činnost osobních asistentů a pomocných vychovatelů. Celkem 25 mladých mužů absoluuje ve škole náhradní vojenskou službu. Prošli výběrovým řízením a byli zařazeni jako osobní asistenti nebo pomocní vychovatelé. Dalších 10 osobních asistentů je z evidence úřadu práce a rovněž 10 bylo získáno formou úspěšných projektů.

Činnost speciálně pedagogického centra je velmi dobrá.

- **Školní družina a školní klub, mimoškolní činnost**

Školní družina a školní klub slouží výchově, vzdělávání a rekreaci většiny žáků speciální školy s akcentem na zájmové a zdravotně prospěšné aktivity. Provoz školní družiny a klubu je situován do odpoledních hodin. Končí svoji činnost souběžně s odjezdem posledního automobilu odvázejícího žáky ze školy domů. Chod zařízení se řídí funkčním vnitřním řádem. Pedagogickou práci zabezpečuje tým 11 vychovatelů a dle potřeby jejich pomocníci.

Dokumentace zařízení je vedena v souladu s § 9 vyhl. MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech. Veškerá absence žáků je neodkladně prověřovaná a pedagogičtí pracovníci jsou v těsném průběžném kontaktu s rodiči, příp. zákonnými zástupci žáků.

Mimoškolní činnost je provozována v prostorách školy a velkou měrou na hřišti, na zahradě v okolí školních budov či v tělocvičně. Vychovatelé dbají na uplatnění psychohygienických zásad vzhledem k momentálnímu zdravotnímu stavu žáků. Pokračují v nastoleném trendu výchovně vzdělávacího procesu ve škole. Činnost je volena s ohledem na potřeby a zájmy dětí,

je motivující a podnětná. Velmi často dochází k prolínání mimoškolních aktivit školy s družinou a klubem. Nabídka a realizace je nadstandardně velmi pestrá, v každém měsíci se uskuteční několik akcí nejrůznějšího zaměření. Za poznáním se cestuje např. do hlavního města, na výstavy, vernisáže, do muzea, do zajímavých provozů různých firem. Sportovních soutěží pro handicapované děti se účastí žáci školy několikrát ročně včetně paraolympiády s mezinárodní účastí. Tradici má spolupráce s televizními a rozhlasovými stanicemi, neboť děti se přímo účastní natáčení. Kulturou žije škola Svítání po celý rok, jednou z nejvýznamnějších akcí je pořádání Festival otevřených srdcí v předvánočním období. Součástí této akce bylo nacvičení divadelního představení s žáky jedné pardubické základní školy. Tato spolupráce se stala příkladnou demonstrací přirozené integrace a sklídila obrovský úspěch široké veřejnosti. Škola průběžně prezentuje svoji činnost, zejména výtvarnou a rukodělnou, na mnoha výstavách a přehlídkách. Opakujícími se aktivitami je pořádání školy v přírodě, psychorehabilitačních pobytů a prázdninového letního tábora.

Pro zajištění pestré škály mimoškolních aktivit vedení školy intenzivně pracuje na projektech a vyhlášených grantových úkolech. Usiluje o získávání sponzorských darů, které zčásti umožňují výše uvedené a další aktivity naplňovat. Prezentace speciální školy na veřejnosti v nejrůznějších podobách se setkává s velmi pozitivním ohlasem.

Zajištění mimoškolní činnosti žáků je svým rozsahem a kvalitou mimořádné a ojedinělé ve srovnání s dalšími speciálními školami. Hodnoceno jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT ČR dne 3. listopadu 1999, čj. 29 245/99-21.
2. Výpis z rejstříku obecně prospěšných společností, vedeného Krajským soudem v Hradci Králové, ze dne 1. září 2000, č. 18975/2000.
3. Zakládací smlouva obecně prospěšné společnosti Svítání - speciální školy a školská zařízení, o.p.s. ze dne 30. listopadu 1998.
4. Inspekční zpráva čj. 102 280/99-4033 ze dne 11. června 1999.
5. Vzdělávací program zvláštní školy čj. 22 980/97-22 vydaný MŠMT ČR ze dne 20. června 1997 s platností od 1. září 1997.
6. Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy vydaný MŠMT ČR čj. 24 035/97-22 s platností od 1. září 1997.
7. Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2 (1. - 5. ročník).
8. Vzdělávací program praktické školy s jednoletou přípravou 63-41-3 schválený MŠMT ČR dne 31. července 1996, čj. 24 744/96-24 s platností od 1. září 1996.
9. Výkazy o speciální škole (všechny součásti školy vyjma SPC) podle stavu k 30. září 2000.
10. Výkazy o SPC za roky 1998, 1999 a 2000 (připravovaný).
11. Soubor koncepčních záměrů školy od roku 1992, poslední na léta 1997 - 2001.
12. Plán činnosti - organizační zajištění školní rok 2000-2001.
13. Tématické plány učiva hospitovaných předmětů.
14. Pracovní řád Speciální školy SVÍTÁNÍ, o. p. s., ze dne 10. února 1999.
15. Rozvrhy vyučovacích hodin všech typů speciálních škol pro školní rok 2000/2001.
16. Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy hospitovaných tříd pro školní rok 2000/2001.

17. Individuální výchovně-vzdělávací plány dle hospitovaných tříd.
18. Osobní dokumentace zdravotně postižených žáků (výběr).
19. Záznamy z pedagogických rad.
20. Řád školy ze dne 1. září 2000.
21. Protokol č. 29/2000 o výsledku kontroly zákonnosti a hospodárnosti při poskytování dotací soukromým školám, čj. 2326/2000 ze dne 12. prosince 2000, vydaný Školským úřadem Pardubice.
22. Doklady o vzdělání pedagogických pracovníků, v jejichž výuce byly uskutečněny hospitace.
23. Záznamy z hospitací prováděných vedením školy.
24. Záznamy o provedených kontrolách ve škole za kalendářní rok 2000.
25. Dokumentace SPC: Statut SPC Svítání ze dne 30. září 1999, Organizační řád, Vnitřní řád SPC, Plán práce na školní rok 2000/2001, jednací protokol, výkazy o činnosti pracovníků, personální dokumentace, evidence služebních cest, spisová osobní dokumentace klientů.
26. Dokumentace školní družiny a školního klubu: zápisové lístky, přehled výchovně vzdělávací práce, docházkový sešit, vnitřní řád.
27. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000, o hospodaření školy za r. 1999.
28. Školní kronika.
29. Dotazník pro ředitele před inspekcí.
30. Podkladová inspekční dokumentace (materiál ČŠI).
31. Záznamy školních inspektorů z hospitací.
32. Sešity, písemné práce a žákovské knížky žáků (výběr).

ZÁVĚR

Speciální škola Svítání mimořádně kvalitním způsobem zabezpečuje komplex výchovně vzdělávacího procesu a speciální péče dětí a žáků s kombinovaným a často velmi těžkým zdravotním postižením. Nadstandardně se zaměřuje na intenzivní rehabilitační péči a individuální logopedickou nápravu. Osobní asistence u těžce zdravotně postižených žáků napomáhá k dosažení adekvátních školních úspěchů. Velikým přínosem pro rodiny postižených dětí je každodenní svoz a rozvoz žáků. SPC se podílí na úspěšné integraci dětí a žáků do běžných škol. Velmi bohatá mimoškolní činnost má rovněž integrační charakter, naplňuje potřeby a zájmy žáků a přispívá k všestrannému rozvoji jejich osobnosti. Početný pedagogický sbor svým pozitivním přístupem k žákům vnáší do školní atmosféry přívětivé klima založené na důvěře a přiměřené toleranci.

Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu nebyla v rámci orientační inspekce sledována a hodnocena.

Ze srovnání se zjištěními a závěry orientační inspekce konané ve školním roce 1998/1999 vyplývá, že škola pokračuje v nastolených trendech své činnosti a respektuje doporučení ke zkvalitnění výchovně vzdělávací práce uvedená v inspekční zprávě čj. 102 280/99-4033.

Česká školní inspekce konstatuje, že komplexně pojatá činnost školy je vynikající.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva Škodová	Mgr. Eva Škodová v. r.
Člen týmu	Mgr. Vladimír Tomek	Mgr. Vladimír Tomek v. r.

V Pardubicích dne 11. ledna 2001

Datum a podpis statutárního orgánu školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. ledna 2001

Razítko

Statutární orgán	Podpis
Mgr. Miluše Horská	Mgr. Miluše Horská v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Pardubice	2001-02-09	102 052/01-4033
Zřizovatel	2001-02-09	102 051/01-4033
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.